

ריח דק, ריח מאובק-אפרפר, ריחף תמיד על כל כונניות הספרים, מין משקע של אוויר לועזי, מסוגף, ועם זאת מושך-לב ומפעים. עד היום אפשר להוביל אותי אל חדר מלא ספרים, ואפילו בעיניים חסומות, ואפילו באוזניים פקוקות, אני אהיה מסוגל לדעת מיד ובוודאות כי כאן חדר מלא ספרים. לא בנחירי כי אם בעורי אני קולט ריחות של ספרייה ותיקה, מין חלל כבד-ראש, מהורהר, טעון באבקת ספרים דקה מכל אבק, מהול באד-זקנה קל הנודף מנייר נושן, מעורב בניהוחות הדבקים הישנים והחדשים, בהם דבקים חריפים, מרירים, סמיכים, שקדיים, בהם זיעתיים-חמצמצים, בהם דבקים אלכוהוליים מסחררים, בהם קרובים קרבת-ריח רחוקה אל עולם האצות והיוד, ורמזי ריח עופרת של צבעי דפוס סמיכים, וריח של נייר רקבובי, מכורסם לחות ועיפוש קל, ושל נייר זול מתפורר, ולעומתם ניהוחות עשירים, נכריים, ריחות סחרחורתיים מגרי-חך הנובעים מנייר מובחר, אלבומי, חוצלארצי. על הכול רובצת שמיכת ריח האוויר האפל הקבוע בלי ניע במשך שנים על שנים, לכוד בחללים החשאיים שבין טורי הספרים לבין הקיר שמאחוריהם.

עמוס עוז

מתוך **פנתר במרתף** (פרק יז)
כתר הוצאה לאור 1995

Un odore sottile, un odore di grigio e di polvere, aleggiava perennemente fra gli scaffali, una specie di sedimento di aria straniera, turbata, e tuttavia attraente. Ancor oggi, a portarmi in una stanza piena di libri, ad occhi chiusi e magari anche con le orecchie tappate, riesco subito a capire che è popolata di libri. Non con le narici, la riconosco, ma con la pelle capto gli odori di una vecchia libreria, dove l'aria è composta e pensierosa, impregnata di quella polvere finissima dei libri e del vapore di vecchiaia che emana la carta, insieme al sentore delle colle vecchie e nuove, odori pungenti, amari, densi, al latte di mandorla, aciduli ma leggerissimamente, insieme a quelli intossicanti dell'alcool, con un alito di azoto e iodio, un cenno del piombo degli inchiostri, nonché di carta ammuffita e quasi marcita, e di carta da poco che finisce per sbriciolarsi, e tanto contrasta con le ricche, inequivocabili esalazioni della carta di qualità, quella dei libri preziosi, esteri. Su tutto aleggiava l'aria buia e immobile degli anni trascorsi, trattenuta entro lo spazio occulto fra le file di libri e le pareti.

Amos Oz " Una pantera in cantina"

(Traduzione di Elena Loewenthal)
Bompiani 2001